

30. Türkçe Eğitiminde Dijital Dönüşüm: EBA Üzerine Bibliyometrik Bir Araştırma¹

Sevtap ARSLAN²

APA: Arslan, S. (2024). Türkçe Eğitiminde Dijital Dönüşüm: EBA Üzerine Bibliyometrik Bir Araştırma. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (Ö15), 568-591. **DOI:** <https://zenodo.org/record/13825171>

Öz

Günümüzde eğitim ve teknolojinin kesişim noktasında, dijital öğrenme platformları ve bunların eğitim süreçlerine katkıları önemli bir araştırma alanı hâline gelmiştir. Bu bağlamda, Türkiye'de eğitim sektöründe dijitalleşmenin öncüsü olarak kabul edilen Eğitim Bilişim Ağı (EBA), özellikle Türkçe eğitimi üzerinde etkili bir rol oynamıştır. Bu makale, 2012-2024 yılları arasında Türkiye'de Eğitim Bilişim Ağı'nın (EBA) Türkçe eğitimine katkılarını inceleyen tez ve makalelerin bibliyometrik analizini sunmayı amaçlamaktadır. Bu amaç kapsamında Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan çalışmalar; yıllara, türüne, dergilere/üniversitelere, araştırma yöntemine, araştırma modeline, örneklem grubu/araştırma nesnesine, veri toplama aracına ve konusuna göre incelenmiştir. Araştırmanın veri setini, 2012-2024 yılları arasında Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi (YÖKTEZ) veri tabanında çevrimiçi olarak erişilebilen 4 adet tez ve Dergipark ve Google Scholar veri tabanında yer alan 16 akademik makale oluşturmaktadır. Bu çalışmalara yönelik yapılan analizde, içerik analizi tekniklerinden biri olan bibliyometrik analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda çalışmaların 2018 ve 2020 yıllarında yoğunlaştığı; tezlerin tamamının yüksek lisans düzeyinde olduğu, makalelerin çoğunluğunun araştırma makalesi türünde olduğu, Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili tez üreten üniversitelerin Fırat Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Düzce Üniversitesi ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi olduğu, en fazla yayım yapan dergilerin Millî Eğitim Dergisi, *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, *International Journal of Language Academy* ve *Tarih Okulu Dergisi* olduğu görülmüştür. En fazla nitel yöntemin, en fazla durum çalışması modelinin, veri toplama aracı olarak en fazla doküman incelemesinin tercih edildiği ve EBA Türkçe ders dokümanlarını örneklem olarak kullanan çalışmaların yoğunlukta olduğu, Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan çalışmaların en fazla Covid-19 dönemi uzaktan eğitim konusunda olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Eğitim bilişim ağı, Türkçe eğitimi, bibliyometrik analiz

¹ **Statement (Thesis / Paper):** It is declared that scientific and ethical principles were followed during the preparation process of this study and all the studies utilised are indicated in the bibliography.

Conflict of Interest: No conflict of interest is declared.

Funding: No external funding was used to support this research.

Copyright & Licence: The authors own the copyright of their work published in the journal and their work is published under the CC BY-NC 4.0 licence.

Source: It is declared that scientific and ethical principles were followed during the preparation of this study and all the studies used are stated in the bibliography.

Similarity Report: Received - Turnitin, Rate: 16

Ethics Complaint: editor@rumelide.com

Article Type: Research article, **Article Registration Date:** 10.07.2024-**Acceptance Date:** 20.09.2024-

Publication Date: 21.09.2024; **DOI:** <https://zenodo.org/record/13825171>

Peer Review: Two External Referees / Double Blind

² Dr. MEB Mehmet Soysaraç Ortaokulu / Dr., MEB Mehmet Soysaraç Secondary School (Kayseri, Türkiye), sevtapcavus24@hotmail.com, **ORCID ID:** <https://orcid.org/0000-0002-3470-7683> **ROR ID:** <https://ror.org/oojgaog46>, **ISNI:** 0000 0001 2179 4856, **Crossref Funder ID:**501100013898

Digital Transformation in Turkish Education: A Bibliometric Research on EBA³

Abstract

In today's intersection of education and technology, digital learning platforms and their contributions to educational processes have become a significant area of research. In this context, the Education Information Network (EBA), recognized as the pioneer of digitalization in Turkey's education sector, has played an influential role, especially in Turkish language education. This article aims to present a bibliometric analysis of theses and articles examining the contributions of EBA to Turkish language education in Turkey between 2012 and 2024. For this purpose, studies published on Turkish language education involving EBA were analyzed according to years, types, journals/universities, research methods, research models, sample groups/research subjects, data collection tools, and topics. The dataset of the research consists of 4 theses accessible online in the Higher Education Council National Thesis Center (YÖKTEZ) database between 2012-2024 and 16 academic articles in the Dergipark and Google Scholar databases. The analysis of these studies utilized the bibliometric analysis method, one of the content analysis techniques. The results of the research revealed that the studies were concentrated in the years 2018 and 2020; all of the theses were at the master's level, and the majority of the articles were research articles. The universities that produced theses on EBA in Turkish language education were Fırat University, Ondokuz Mayıs University, Düzce University, and Van Yüzüncü Yıl University. The journals with the most publications were Millî Eğitim Dergisi, RumeliDE Journal of Language and Literature Studies, International Journal of Language Academy, and Tarih Okulu Dergisi. The analysis results showed that qualitative methods, case study models, and document review as a data collection tool were predominantly preferred. Studies using EBA Turkish lesson documents as samples were prevalent, and publications on EBA in Turkish language education were mostly focused on distance education during the Covid-19 period. These findings provide a comprehensive perspective on the contributions of EBA to Turkish language education and how this topic has been addressed in the academic field.

Keywords: Education informatics network, Turkish education, bibliometric analysis.

Giriş

21. yüzyıl, bilgi teknolojilerindeki hızlı gelişmelerle birlikte eğitim alanında önemli dönüşümleri beraberinde getirmiştir. Bu dönüşümün en çarpıcı örneklerinden biri, Türkiye'de Eğitim Bilişim Ağı (EBA) platformunun kullanımının artmasıdır. EBA, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yürütölen FATİH Projesi kapsamında, öğrenci ve öğretmenlere dijital eğitim materyalleri sunmak üzere geliştirilmiştir. Keskinkılıç ve Kuk (2023), bu platformun eğitimde fırsat eşitliği sağlama ve teknolojik iyileştirme yönündeki potansiyelini vurgulamaktadır. Bilgi Teknolojilerinin (BT) eğitim alanında meydana getirdiği

³ **Beyan (Tez/ Bildiri):** Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.

Çıkar Çatışması: Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.

Finansman: Bu araştırmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır.

Telif Hakkı & Lisans: Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmalarını CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır.

Kaynak: Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.

Benzerlik Raporu: Alındı – Turnitin, Oran: 16

Etik Şikayeti: editor@rumelide.com

Makale Türü: Araştırma makalesi, **Makale Kayıt Tarihi:** 10.07.2024-**Kabul Tarihi:** 20.09.2024-**Yayın Tarihi:** 21.09.2024; **DOI:** <https://zenodo.org/record/13825171>

Hakem Değerlendirmesi: İki Dış Hakem / Çift Taraflı Körleme

dönüşüm, öğrenme ve öğretme süreçlerini derinden etkilemiştir. FATİH Projesi'nin başlatılmasıyla Türkiye'de eğitim teknolojilerinin entegrasyonu hız kazanmış ve bu sayede öğrencilerin dijital araçlara erişimi artmıştır. Projede; akıllı tahtalar, tabletler ve interaktif eğitim materyallerinin okullara entegrasyonu önemli bir yer tutmaktadır. Bu gelişmeler, öğrencilerin bilgiye erişimini kolaylaştırmakta ve öğrenme süreçlerini zenginleştirmektedir. Aynı zamanda, öğretmenlerin de teknolojiyi derslerinde etkin bir şekilde kullanmalarını teşvik edilmekte, bu da eğitimdeki teknolojik dönüşümün sadece donanım ile sınırlı kalmayıp eğitim metodolojilerini de dönüştürdüğünü göstermektedir. Bu süreç, Türkiye'nin eğitimde teknoloji kullanımında ilerlemesini ve global eğitim standartlarına ulaşmasını hedeflemektedir.

“Bilgi Teknolojileri (BT) alanındaki hızlı gelişmeler, tüm toplumların bu alanda rekabete katılmasına yol açmıştır. Bu dinamik süreçte, eğitim ve teknoloji önemli bir konumda bulunmaktadır. Günümüzde öğretmenler, öğrenciler, veliler ve yöneticiler için teknoloji kullanımı artık kaçınılmaz bir gerekliliktir. Gelişmekte olan ülkeler, Türkiye de dahil olmak üzere, bu konunun önemini kavramış durumdadır. Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), hem okullarda hem de evlerde eğitimde fırsat eşitliğini sağlamayı hedefleyerek, FATİH Projesi olarak bilinen Eğitimde Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi'ni hayata geçirmiştir” (Baz, 2017; s. 93-94). Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler, eğitim alanında da dönüşümsel etkiler oluşturmuştur. Bu dönüşüm, öğretim yöntemlerinden öğrenci erişimine kadar eğitimin her yönünü etkilemektedir. Özellikle, Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde, bu değişim eğitim politikalarını ve pratiklerini yeniden şekillendirmektedir. Bu bağlamda, Millî Eğitim Bakanlığının (MEB) başlattığı ve dijital eğitimde bir dönüm noktası olan FATİH Projesi, eğitimde fırsat eşitliğini ve teknolojik erişimi artırmayı hedeflemektedir. Bu projenin merkezinde yer alan Eğitim Bilişim Ağı (EBA), öğretmen ve öğrenciler için kritik bir kaynak hâline gelmiştir.

Günümüzde teknolojinin hızla gelişmesi ve dijitalleşmenin eğitim alanında etkileri, özellikle dillerin öğretimi bağlamında önemli bir dönüşümü beraberinde getirmiştir. Bu dönüşüm, Türkçe eğitimi alanında da hissedilir bir etki oluşturmuştur. Türkiye'de eğitim sisteminin temel taşlarından biri olan ve dijitalleşmenin en somut örneklerinden biri olan Eğitim Bilişim Ağı (EBA), öğrencilerin ve öğretmenlerin interaktif içeriklere erişimini sağlayarak, öğrenme ve öğretme süreçlerine yeni bir boyut kazandırmıştır.

Eğitim alanında dijital dönüşüm, özellikle dil öğrenimi gibi interaktif ve görsel içeriğin önemli olduğu alanlarda, öğretim ve öğrenme süreçlerini kökten değiştirmektedir. Türkiye'de bu dönüşümün öncülerinden biri olan Eğitim Bilişim Ağı (EBA), Türkçe eğitimi için önemli bir kaynak hâline gelmiştir. EBA ve benzeri dijital platformların Türkçe eğitimindeki rolü ve etkisi, gelecekteki eğitim sistemlerinin şekillenmesinde kritik bir öneme sahiptir. “EBA platformunun temel amacı, okullar, evler ve diğer mekanlarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) kullanılmasını desteklemek ve bu teknolojilerin eğitim süreçlerine entegre edilmesini kolaylaştırmaktır” (Atlı, 2023; s. 22). Bu platformların sağladığı imkânlar, öğrencilerin dil öğrenme süreçlerini zenginleştirmekte ve öğretmenlerin öğretim metodolojilerini geliştirmelerinde önemli bir rol oynamaktadır. Bu çalışma, EBA'nın Türkçe eğitimi üzerindeki etkilerini derinlemesine inceleyerek, eğitimde dijital dönüşümün geleceği hakkında önemli bilgiler sunmayı amaçlamaktadır. Dijitalleşme, eğitim metodolojilerinde ve pedagojik yaklaşımlarda yenilikler getirerek, geleneksel öğretim metodlarına alternatifler sunmaktadır. Türkçe eğitimi açısından bakıldığında, EBA platformu dil öğrenimindeki interaktif ve görsel materyallerle zenginleştirilmiş bir öğrenme ortamı sunmaktadır. Bu ortam, öğrencilerin dil becerilerini geliştirmede önemli bir rol oynar. Eğitimde dijital dönüşümün etkilerini anlamak ve değerlendirmek için bibliyometrik analizler önemli bir araçtır. Bu tür bir analiz, belirli bir alanda yayınlanan çalışmaların dağılımını, etkileşimini ve

eğilimlerini inceleyerek alandaki akademik gelişmelerin haritasını çıkarmaya yardımcı olur. Türkçe eğitiminde EBA'nın kullanımı üzerine yapılan bibliyometrik bir araştırma, bu alandaki mevcut literatürü sistemli bir şekilde analiz ederek, dijital öğrenme ortamlarının dil öğretimi üzerindeki etkisini belirlemeye yönelik kritik veriler sağlayacaktır. Bu çalışma, Türkçe eğitiminde EBA'nın kullanımı ve etkisi üzerine odaklanarak, dijital öğrenme ortamlarının dil öğretimi üzerindeki etkisini belirlemeye yönelik değerli veriler sunmayı hedeflemektedir. Araştırmanın sonuçları, Türkçe eğitimi alanında dijital dönüşümün geleceğine ışık tutacak ve bu alanda yapılacak daha ileri çalışmalar için bir temel oluşturacaktır.

Alanyazın incelendiğinde Türkçe eğitiminde çeşitli konularda yapılan çalışmalarını kapsamlı bir şekilde değerlendiren ve mevcut eğilimleri ortaya koyan birçok araştırma mevcut olmasına rağmen (Karagöz ve şeref, 2019; Gökçen ve Arslan 2019; şeref ve Karagöz 2019; Batur ve Özcan, 2020; Aydeniz ve Haydaroğlu, 2021; Atasoy, 2022; Batur, Özdil ve Özcan, 2022; Göçer ve Kurt, 2022; Soyuçok 2022; Bulut, 2023; Öztürk ve Özkaya, 2023; Yıldırım Suna ve Benzer, 2023) Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yapılan çalışmalarını eğilimlerini analiz eden bir çalışmanın bulunmadığı tespit edilmiştir.

Bu çalışmanın amacı 2012-2024 yılları arasında EBA ile ilgili Türkçe eğitiminde yayımlanan çalışmalarını bibliyometrik analizini gerçekleştirmektir. Bu amaç doğrultusunda aşağdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan çalışmalarını yıllara göre dağılımını nasıldır?
2. Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan çalışmalarını türüne göre dağılımını nasıldır?
3. Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan çalışmalarını dergilere/üniversitelere göre dağılımını nasıldır?
4. Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan çalışmalarını araştırma yöntemine göre dağılımlarını nasıldır?
5. Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan çalışmalarını araştırma modeline göre dağılımını nasıldır?
6. Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan çalışmalarını örneklem grubu/araştırma nesnesine göre dağılımlarını nasıldır?
7. Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan çalışmalarını veri toplama aracına göre dağılımını nasıldır?
8. Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan çalışmalarını konusuna göre dağılımını nasıldır?

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu araştırma, nitel araştırma metodolojisine dayalı olarak betimsel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma, gözlem, mülakat ve doküman incelemesi gibi niteliksel veri toplama tekniklerini kullanan; bireylerin algılarını ve olayları onların doğal çevresinde gerçekçi ve bütünsel bir şekilde ele alan bir araştırma süreci olarak tanımlanabilir (Yıldırım ve şimşek, 2011; s. 39). Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel (2015; s. 22) tarafından belirtildiği üzere, betimsel tarama modelinin kullanımı, özellikle sosyal bilimlerde yaygındır ve genellikle geniş katılımcı kitlelerine dayalı verilerin toplanması ve analizi için uygundur. Araştırmacılar, bu model sayesinde incelenen konunun kapsamlı bir analizini yapabilir ve elde edilen bulgulara dayanarak genellemeler yapabilirler. Ayrıca, betimsel tarama modeli, mevcut literatürün incelenmesi ve var olan bilgilerin düzenlenmesi için de etkili bir yöntem sunar.

Çalışma Dokümanları

Bu araştırmada 2012-2024 yılları arasında Türkiye’de Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanmış 4 adet tez ve 16 adet makale incelenmiştir. Araştırmada tezlere ulaşmak amacıyla Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi (YÖKTEZ) veri tabanı, makalelere ulaşmak amacıyla DergiPark ve Google Scholar veri tabanları taranmıştır. Veri tabanları taranırken "Türkçe eğitimi, EBA" anahtar kelimeleri kullanılmıştır. Bu şekilde 2012-2024 yılları arasında Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili toplam 4 adet tez ve 16 adet makaleye ulaşılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırma, betimsel araştırma metodolojisi çerçevesinde yürütülmüştür. Betimsel araştırmalar, bir durumu veya olguyu kapsamlı ve ayrıntılı bir biçimde tanımlamayı hedefler (Büyüköztürk vd, 2015; s. 22). Araştırma, Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili literatürün toplanıp bibliyometrik analizinin yapılmasına dayandığı için, nitel araştırma metodunun doküman analizi tekniğini kullanarak gerçekleştirilmiştir. Bu teknik, incelenen konuyla ilgili yazılı materyallerin analizini içerir ve araştırılan olgular hakkında bilgi sağlar (Yıldırım ve Şimşek, 2011, s. 187). Bu araştırmanın çalışma verilerini, 2012-2024 yılları arasında yayımlanan Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili hazırlanan akademik çalışmalar oluşturmaktadır. Araştırma verileri toplanırken tezlere Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi (YÖKTEZ) veri tabanında, makalelere ulaşmak amacıyla DergiPark ve Google Scholar veri tabanlarında ilgili alanlara "Türkçe eğitimi, EBA" anahtar kelimeleri yazılarak arama yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada, toplanan veriler bibliyometri tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. Bibliyometrik yöntemlerin kullanımıyla, belirli bir disiplinde ve belirli bir ülkede çalışılan konu başlıkları, bu konular üzerinde araştırma yapan yazarlar, yazarlar arasındaki işbirliği ağları ve fazla ya da yetersiz düzeyde araştırma yapılmış konu alanları ayrıntılı bir biçimde belirlenebilmektedir (Umut Zan, 2012; s. 15). Araştırmacılar, belirli bir alanda veya ülkede hangi konuların popüler olduğunu, hangi yöntemlerin sıklıkla kullanıldığını veya hangi kurumların bu konuda yayınlar yaptığını anlamak istediklerinde, bibliyometrik analiz yöntemine başvururlar veya mevcut bibliyometrik çalışmaları inceleyebilirler. Bibliyometrik analizler, araştırmacının ilgilendiği alanda genel eğilimler, popüler konular, sık kullanılan veya az kullanılan yöntemler gibi sayısal verileri sunarak değerli bilgiler sağlar. Bu çalışmada, verilerin düzenli ve bağımsız bir şekilde analiz edilebilmesi için, tez ve makale sınıflama amacıyla form hazırlanmıştır. Bu formun oluşturulma süreci, ilk olarak ilgili alanda yapılmış bibliyometrik çalışmaların detaylı bir şekilde incelenmesiyle başlamıştır. Bu inceleme sonucunda, değerlendirilecek kriterler netleştirilmiş ve formda yer alacak maddeler hazırlanmıştır. Daha sonra, bu taslak form, alanında uzman kişilerin görüşlerine sunulmuştur. Uzmanlardan alınan geri bildirimler ışığında forma, nihai şekli verilmiştir.

Çalışmanın bibliyometrik veri analizi sürecinde, Türkçe eğitiminde EBA üzerine yayımlanmış çalışmaların çeşitli özellikleri incelenmiştir. Bu özellikler arasında yayın yılı, çalışma türü, hangi dergilerin/üniversitelerin yayımladığı, kullanılan araştırma yöntemi ve modeli, örneklem grubu/araştırma nesnesi, veri toplama araçları ve araştırma konusu yer almaktadır. Her bir özellik için bu bilgiler ayrı ayrı detaylıca analiz edilerek grafikler aracılığıyla sunulmuştur.

Araştırmanın Sınırlılığı

Bu çalışmada anahtar kelime olarak “Türkçe eğitimi, EBA” terimi belirlenmiştir. Belirlenen bu terimler

arama yapılırken tezler için Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi (YÖKTEZ) veri tabanı, makaleler için DergiPark ve Google Scholar veri tabanı taranmıştır. Anahtar kelime olarak başka terimlerin seçildiği çalışmaların kapsam dışı bırakılmıştır. Bu şekilde 2012-2024 yılları arasında Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili toplam 4 adet tez ve 16 adet makaleye ulaşılmıştır. Ulaşılan bu çalışmalar araştırmanın sınırlılığını oluşturmaktadır.

Araştırmanın Geçerliliği ve Güvenirliği

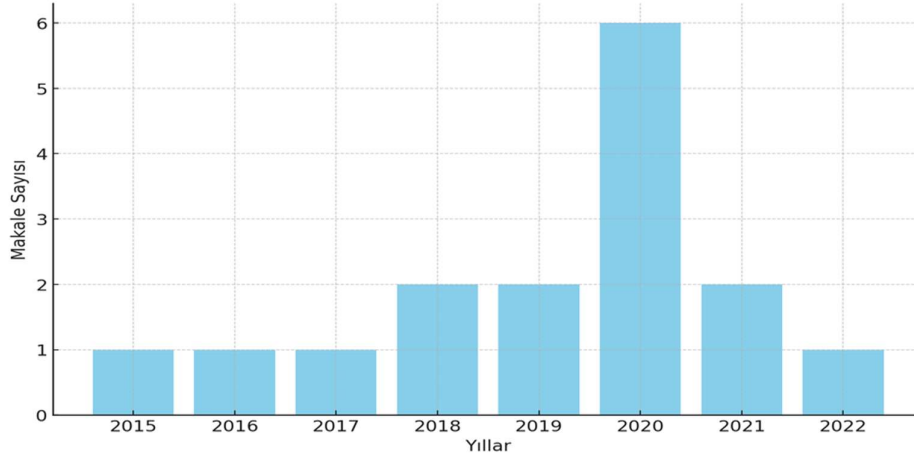
Bu araştırmanın veri toplama süreci; tezler için Yüksek Öğretim Kurulu'nun Ulusal Tez Merkezi veri tabanını, makaleler için DergiPark ve Google Scholar veri tabanı temel alınarak gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aşamasında, şeffaflık ilkesi gözetilerek belirlenen ölçütler açık bir şekilde tanımlanmıştır. Verilerin erişime açık olması, araştırmanın güvenilirliğini artırmaktadır. Ayrıca, eğitim bilimleri alanında uzman iki akademisyenin görüşlerinin alınması ve veri toplama ile analiz süreçlerinin detaylı bir şekilde açıklanması, çalışmanın bilimsel geçerliliğini desteklemektedir. Elde edilen bulguların, verilerin somut ve anlaşılır bir şekilde sunulmasını sağlayan grafikler aracılığıyla ifade edilmesi, araştırmanın bilimsel doğruluğu ve güvenilirliği açısından önemlidir.

Bulgular

Bu bölümde YÖKTEZ veri tabanında “Türkçe eğitimi, EBA” anahtar kelimesiyle taranan ve ulaşılan 4 tezin, Dergipark ve Google Scholar veri tabanında “Türkçe eğitimi, EBA” anahtar kelimeleriyle taranan ve bu tarama sonucunda ulaşılan 16 makalenin yılı, türü, dergilere/üniversitelere göre dağılımı, araştırma yöntemi, araştırma modeli, örneklem grubu/araştırma nesnesi, veri toplama aracı ve konularına göre dağılımlarına ilişkin veriler sunulmuştur. Analiz sonuçları şekillerle desteklenmiştir.

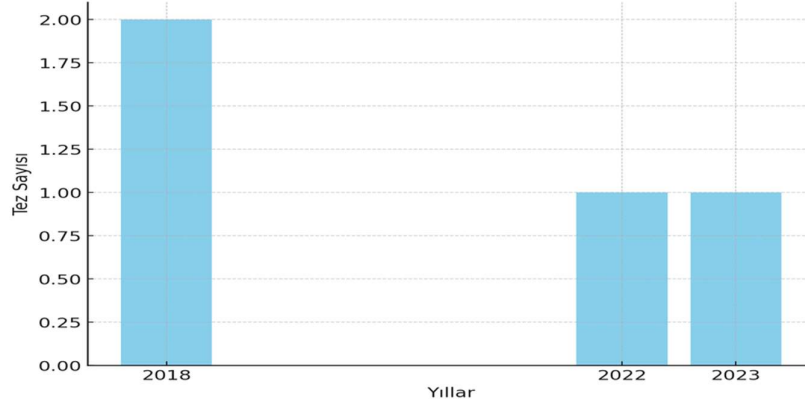
Türkçe Eğitiminde EBA ile İlgili Yayımlanan Çalışmaların Yıllara Göre Dağılımı

Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan çalışmaların yıllara göre dağılımına yönelik bulgular Şekil 1 ve Şekil 2’de yer almaktadır.

Şekil 1. Yayımlanan Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

Şekil 1’de Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan makalelerin yıllara göre dağılımına yer verilmiştir. Bulgular incelendiğinde en çok çalışmanın %37,5’lik oranla 2020 yılında yapıldığı ardından %12,5’lik oranla 2018, 2019 ve 2021 yıllarında yapıldığı, en az çalışmanın ise %6,25’lik oranla 2015, 2016,2017 ve 2022 yıllarında yapıldığı görülmektedir.

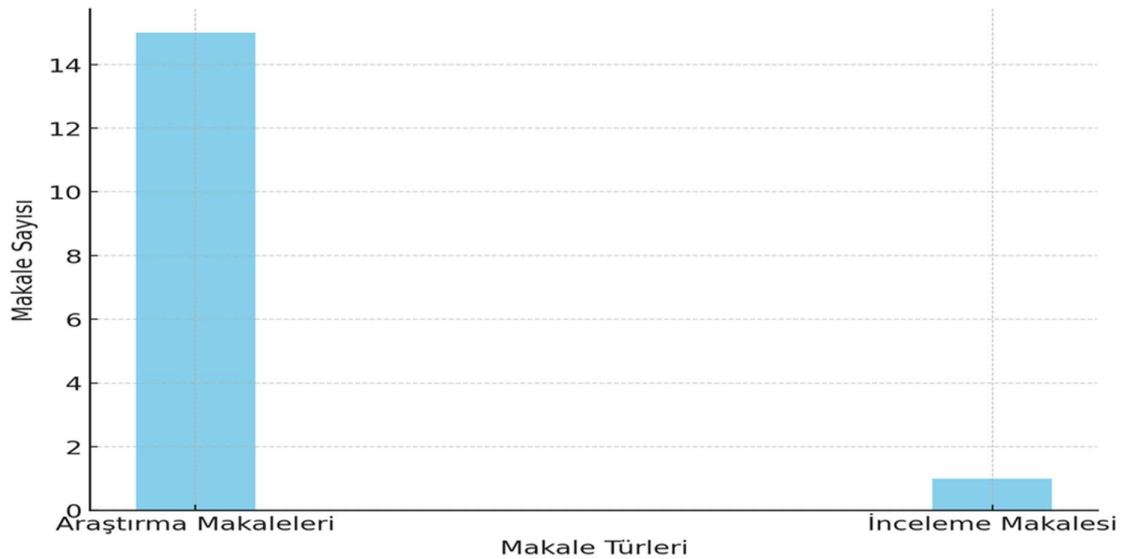

Şekil 2. Yayımlanan Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Şekil 2’de Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan tezlerin yıllara göre dağılımına yer verilmiştir. Bulgular incelendiğinde en çok çalışmanın %50’lik oranla 2018 yılında yapıldığı; en az çalışmanın ise %25’lik oranlarla 2022 ve 2023 yıllarında yapıldığı görülmektedir.

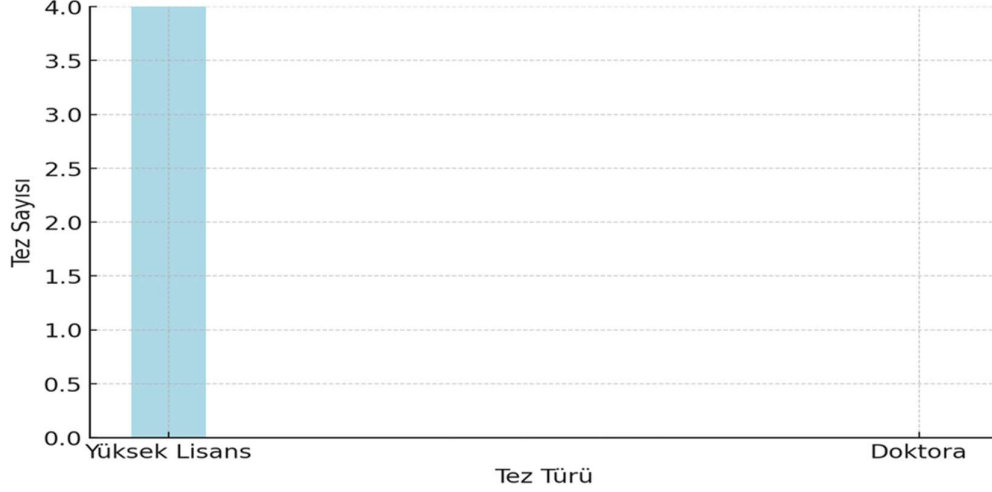
Türkçe Eğitiminde EBA ile İlgili Yayımlanan Çalışmaların Türüne Göre Dağılımı

Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan çalışmaların türüne göre dağılımına yönelik bulgular Şekil 3 ve Şekil 4’te yer almaktadır.

Şekil 3. Yayımlanan Makalelerin Türüne Göre Dağılımı

şekil 3'te Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan makalelerin türüne göre dağılımına yer verilmiştir. Bulgular incelendiğinde makalelerin %93.75'lik kısmın araştırma makalesi %6.25'lik kısmın ise inceleme makalesi olduğu görülmektedir.

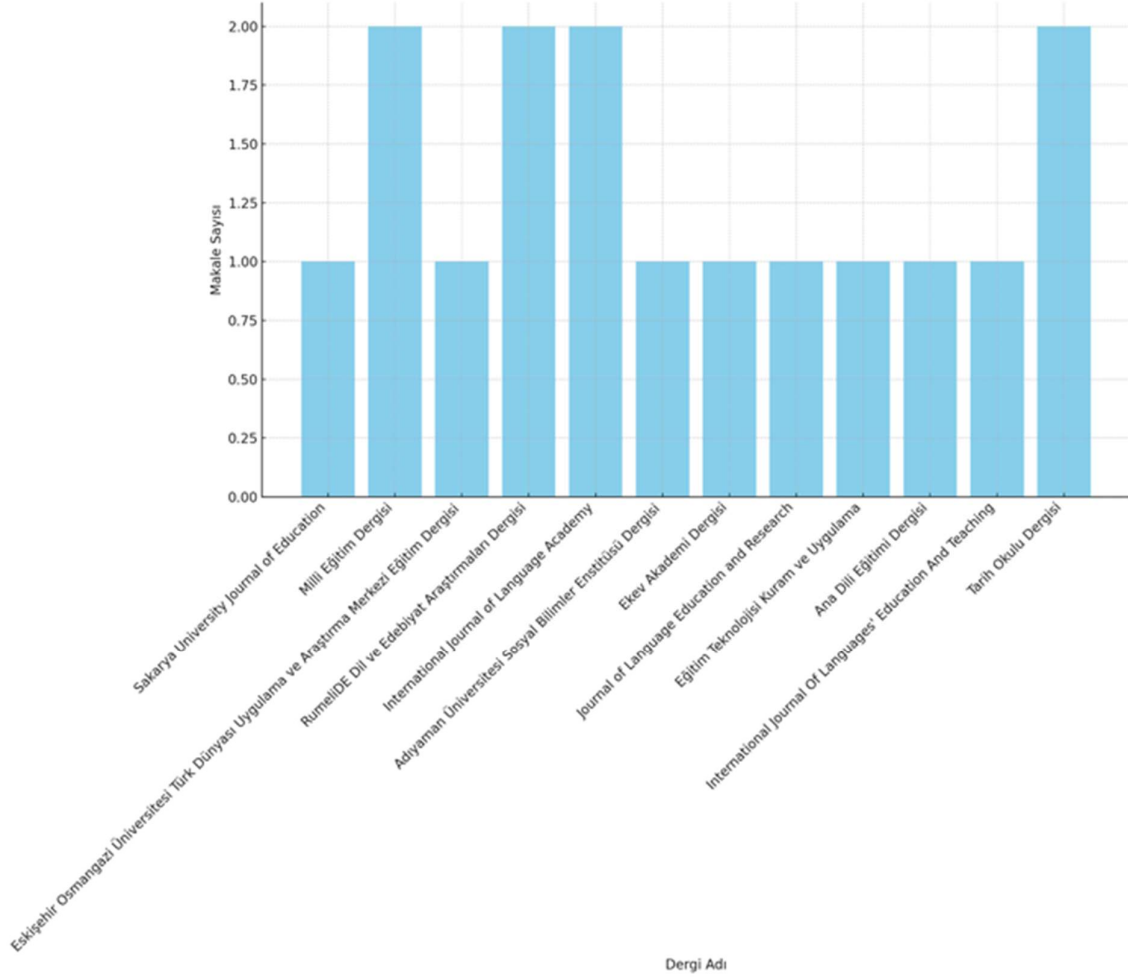

şekil 4. Yayımlanan Tezlerin Türüne Göre Dağılımı

şekil 4'te Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan tezlerin türüne göre dağılımına yer verilmiştir. Bulgular incelendiğinde bu dönemde tamamlanan tez çalışmalarının %100'nün yüksek lisans düzeyinde gerçekleştiği doktora düzeyinde tez çalışmasının yapılmadığı görülmektedir.

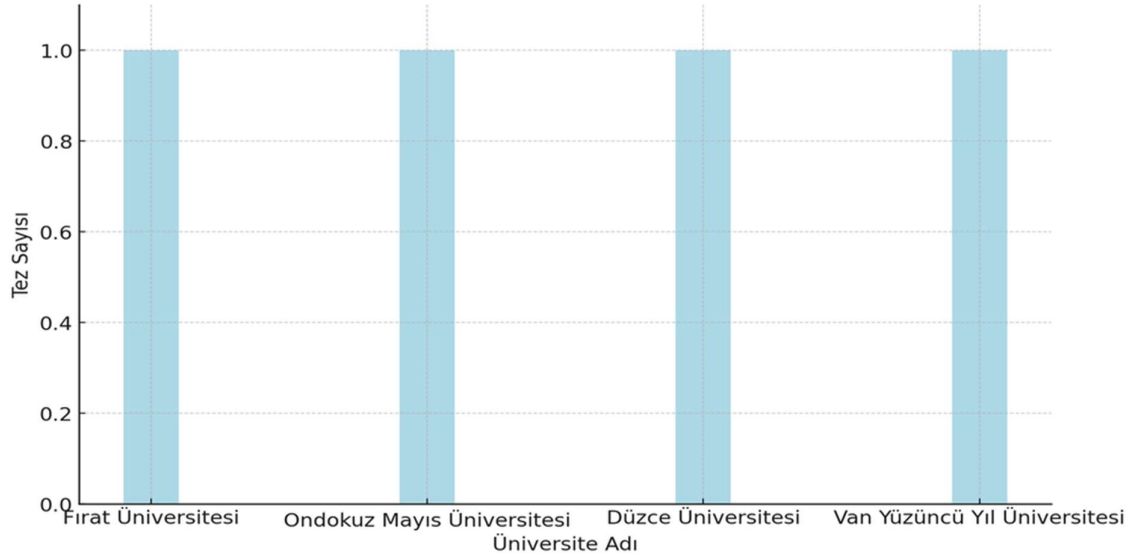
Türkçe Eğitiminde EBA ile İlgili Yayımlanan Çalışmaların Dergilere/Üniversitelere Göre Dağılımı

Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan çalışmaların dergilere/üniversitelere göre dağılımı yönelik bulgular şekil 5 ve şekil 6'da yer almaktadır.

Şekil 5. Yayınlanan Makalelerin Dergilere Göre Dağılımı

Şekil 5'te Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan makalelerin dergilere göre dağılımına yer verilmiştir. Bulgular incelendiğinde Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan makalelerin 12 farklı dergide yayımlandığı görülmektedir. Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili en çok makalenin yayımlandığı dergiler %12.5'lik oranla " Millî Eğitim Dergisi", "RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi", "International Journal of Language Academy" ve "Tarih Okulu Dergisi"dir.

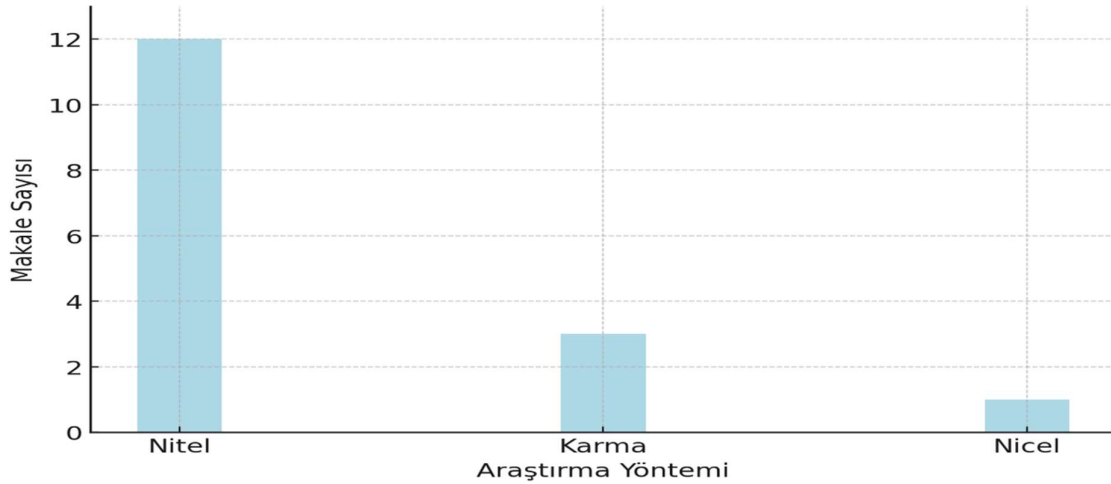

Şekil 6. Yayımlanan Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Şekil 6'da Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan tezlerin üniversitelere göre dağılımına yer verilmiştir. Bulgular incelendiğinde Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan tezlerin 4 farklı üniversitede hazırlandığı görülmektedir. Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili bu dönemde toplamda dört tez çalışması yapılmış ve bu tezler Fırat Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Düzce Üniversitesi ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesinde tamamlanmıştır. Her bir üniversite bu dört tezin %25'ini temsil etmektedir.

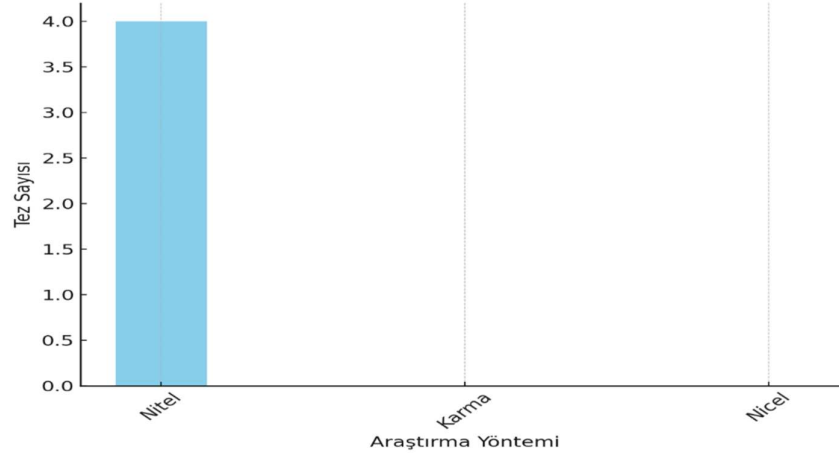
Türkçe Eğitiminde EBA ile İlgili Yayımlanan Çalışmaların Araştırma Yöntemlerine Göre Dağılımı

Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan çalışmaların araştırma yöntemlerine göre dağılımına yönelik bulgular Şekil 7 ve Şekil 8'de yer almaktadır.

Şekil 7. Yayımlanan Makalelerin Araştırma Yöntemlerine Göre Dağılımı

Şekil 7’de Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan makalelerin araştırma yöntemlerine göre dağılımına yer verilmiştir. Bulgular incelendiğinde makalelerin %75’inde nitel araştırma yönteminin kullandığı %18.75’lik kısmında ise karma yöntem kullandığı görülmektedir. İncelenen makalelerde en az kullanılan yöntem ise %6.25’lik oranla nicel araştırma yöntemidir.

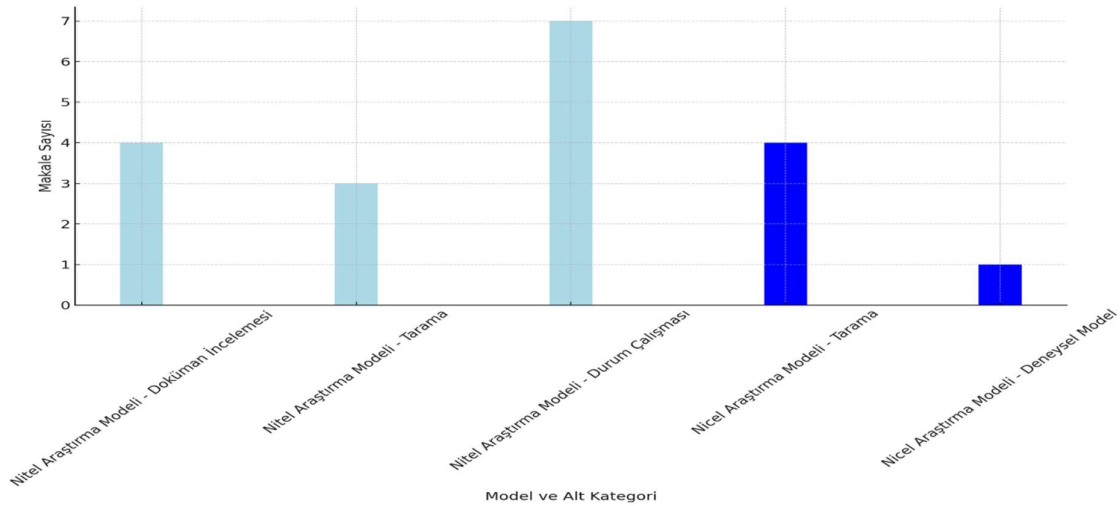

Şekil 8. Yayımlanan Tezlerin Araştırma Yöntemlerine Göre Dağılımı

Şekil 8’de Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan tezlerin araştırma yöntemlerine göre dağılımına yer verilmiştir. Bulgular incelendiğinde toplam 4 tezden tümünün yani %100’ünün nitel araştırma yöntemleri kullanarak yazıldığı, nicel ve karma araştırma yöntemleri kullanılarak yazılan tez bulunmadığı görülmektedir.

Türkçe Eğitiminde EBA ile İlgili Yayımlanan Çalışmaların Araştırma Modeline Göre Dağılımı

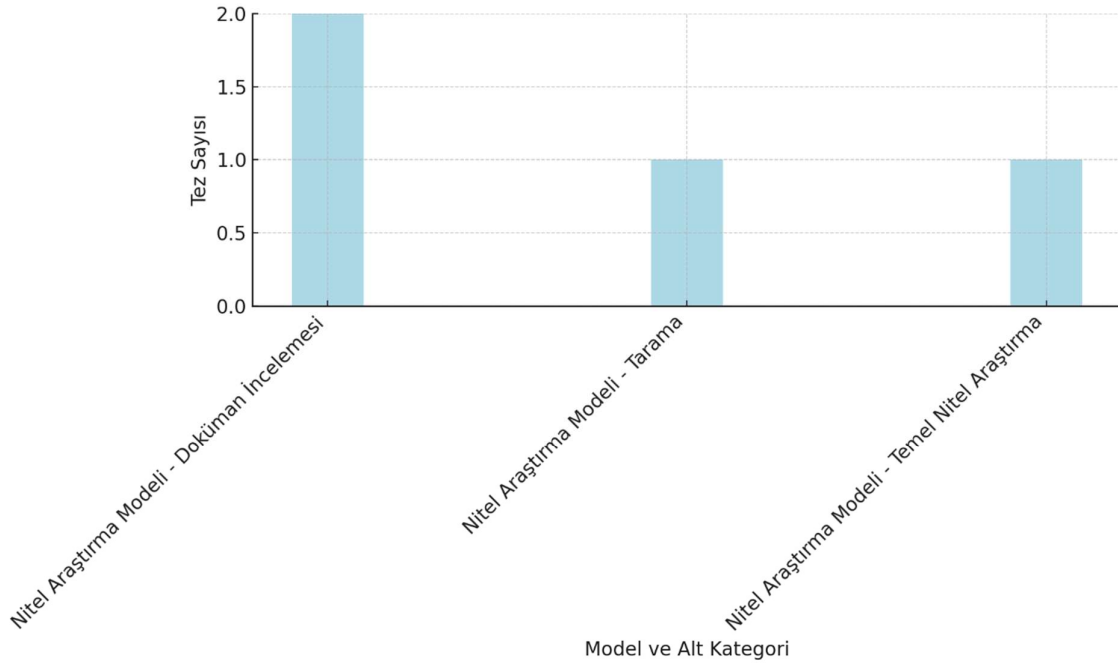
Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan çalışmaların araştırma modeline göre dağılımına yönelik bulgular Şekil 9 ve Şekil 10’da yer almaktadır.

Şekil 9. Yayımlanan Makalelerin Araştırma Modeline Göre Dağılımı

şekil 9'da Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan makalelerin araştırma modeline göre dağılımına yer verilmiştir. Bulgular incelendiğinde durum çalışması yöntemiyle yapılan nitel araştırmalar, toplam araştırma sayısının yaklaşık %37'sini oluşturmakta ve bu oranla en yüksek yüzdeye sahiptir. Nitel araştırma modeli altında doküman incelemesi ile yapılan çalışmalar toplamın yaklaşık %21'ini oluşturmaktadır. Aynı model altında tarama yöntemini kullanan çalışmalar ise toplamın yaklaşık %16'sını temsil etmektedir. Nicel araştırma modeli çerçevesinde tarama yöntemiyle yapılan çalışmalar toplamın yaklaşık %21'ini oluşturmaktadır. Deneysel model kullanılarak yapılan nicel araştırma ise toplamın yaklaşık %5'ini temsil etmektedir.

Araştırmada yer alan 3 makalenin yöntemi karma olduğu için birden fazla model kullanıldığı tespit edilmiştir. Karma yöntem kullanılan iki makalede nicel araştırma modeli ve nitel araştırma modeli olarak tarama yöntemi kullanılmıştır. Bir makale de ise nicel bölüm tarama çalışmasına, nitel bölüm durum çalışmasına göre gerçekleştirilmiştir.

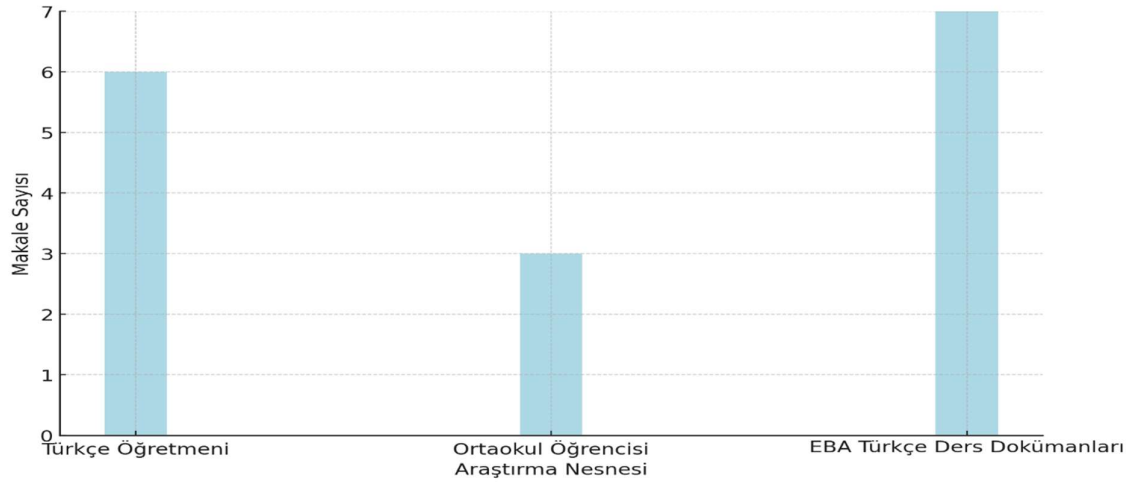

şekil 10. Yayımlanan Tezlerin Araştırma Modeline Göre Dağılımı

şekil 10'da Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan tezlerin araştırma modeline göre dağılımına yer verilmiştir. Bulgular incelendiğinde tezlerde %50'lik oranla en çok nitel araştırma modellerinden doküman incelemesi modelinin kullanıldığı diğer araştırmalarda %25'lik oranla yine nitel araştırma yöntemlerinden tarama ve temel nitel araştırma modelinin kullanıldığı görölmektedir.

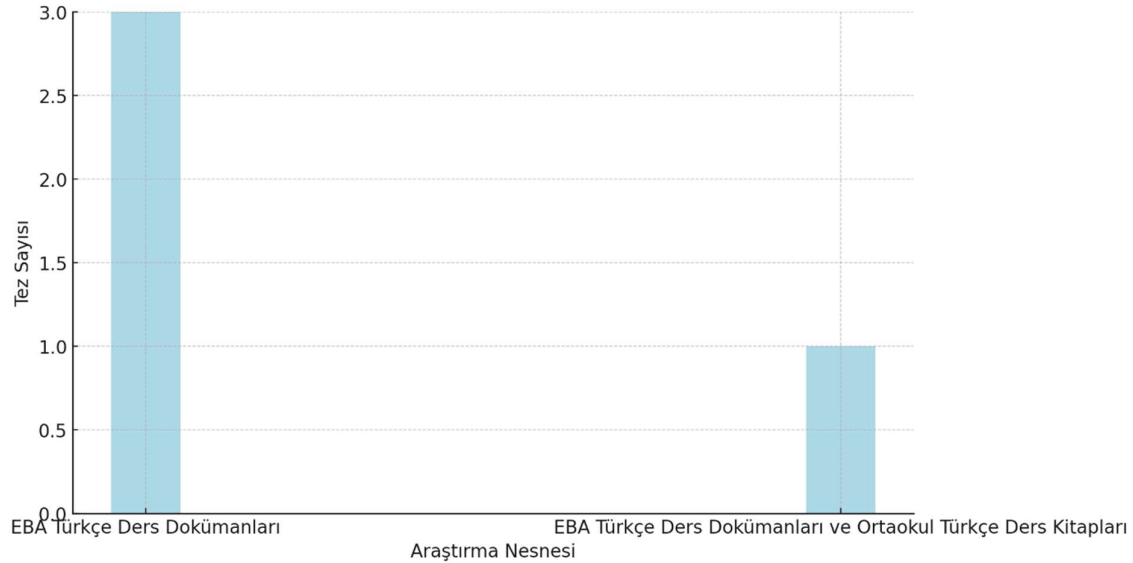
Türkçe Eğitiminde EBA ile İlgili Yayımlanan Çalışmaların Araştırma Nesnesi/Örneklem Grubuna Göre Dağılımı

Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan çalışmaların araştırma nesnesi/örneklem grubuna göre dağılımına yönelik bulgular şekil 11 ve şekil 12'de yer almaktadır.

Şekil 11. Yayımlanan Makalelerin Araştırma Nesnesi ve Örneklem Grubuna Göre Dağılımı

Şekil 12’de Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan makalelerin araştırma nesnesi/örneklem grubu seçimine göre dağılımına yer verilmiştir. Bulgular incelendiğinde en çok kullanılan araştırma nesnesi/örneklem grubunun %43.75’lik oranla EBA Türkçe ders dokümanları olduğu, bunu %37.5’lik oranla Türkçe öğretmenlerinin takip ettiği görülmektedir. En az kullanılan araştırma nesnesi/örneklem grubu ise %18.75’lik oranla ortaokul öğrencileridir.

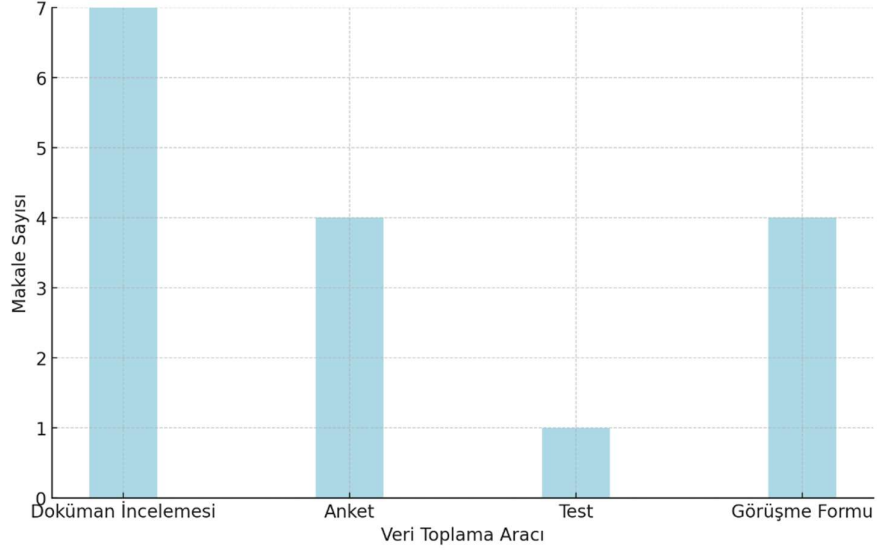

Şekil 12. Yayımlanan Tezlerin Araştırma Nesnesi ve Örneklem Grubuna Göre Dağılımı

Şekil 12’de Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan tezlerin araştırma nesnesi/örneklem grubu seçimine göre dağılımına yer verilmektedir. Bulgular incelendiğinde en çok kullanılan araştırma nesnesi/örneklem grubunun %75’lik oranla EBA Türkçe ders dokümanları olduğu tespit edilmiştir. Kullanılan diğer araştırma nesnesi/örneklem grubunun %25’lik oranla EBA Türkçe ders dokümanları ve ortaokul Türkçe ders kitapları olduğu görülmüştür.

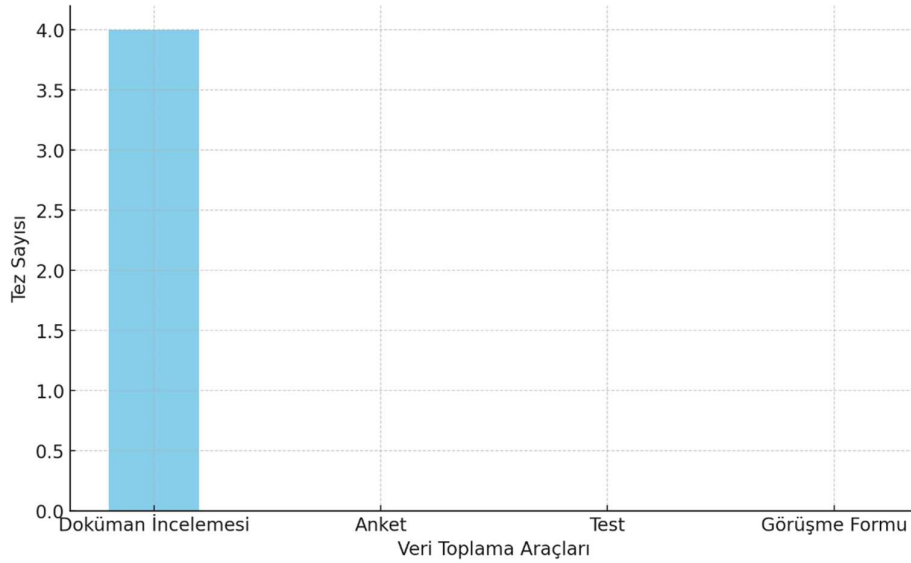
Türkçe Eğitiminde EBA ile İlgili Yayınlanan Çalışmaların Veri Toplama Aracına Göre Dağılımı

Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayınlanan çalışmaların veri toplama aracına göre dağılımına yönelik bulgular Şekil 13 ve Şekil 14'te yer almaktadır.

Şekil 13. Yayınlanan Makalelerin Veri Toplama Aracına Göre Dağılımı

Şekil 13'te Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayınlanan makalelerin veri toplama aracına göre dağılımına yer verilmiştir. Bulgular incelendiğinde veri toplama aracı olarak %43.75'lik oranla en çok doküman incelemesinin kullanıldığı görülmektedir. Bunu %25'lik oranla anket ve görüşme formu takip etmektedir. En az kullanılan veri toplama aracı ise %6.25'lik oranla testtir.

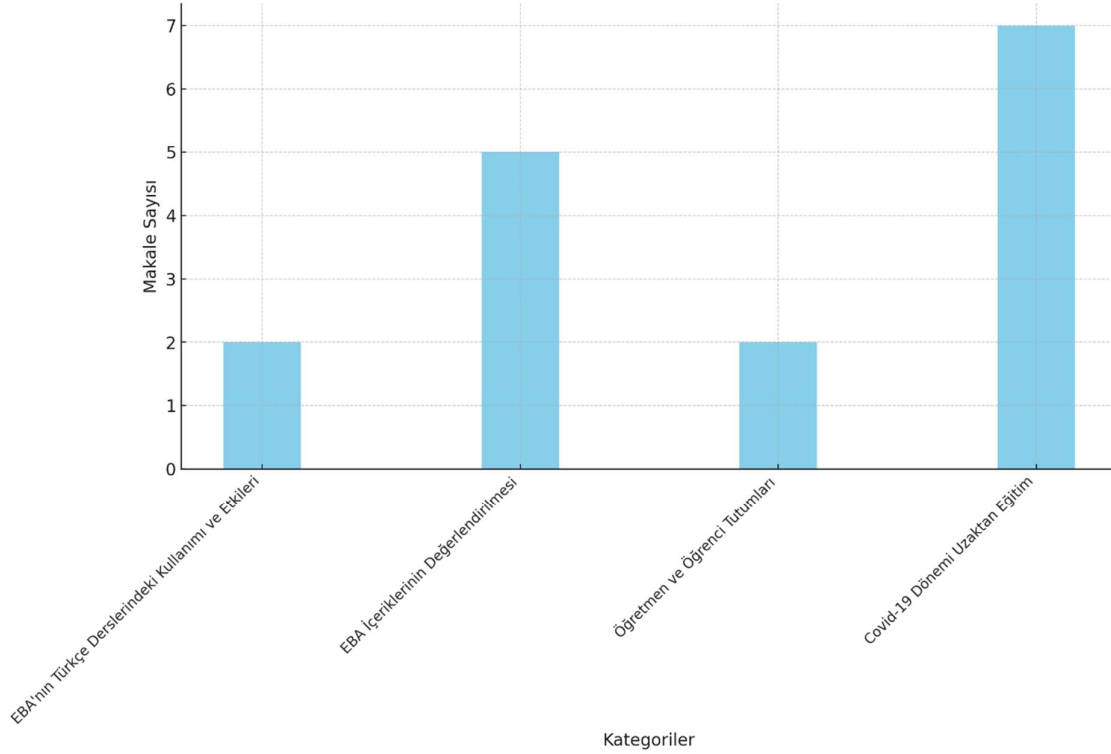

Şekil 14. Yayınlanan Tezlerin Veri Toplama Aracına Göre Dağılımı

Şekil 14'te Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan tezlerin veri toplama aracına göre dağılımına yer verilmiştir. Bulgular incelendiğinde 4 tezden tümünde yani %100'ünde veri toplama aracı olarak doküman incelemesi kullanılmıştır.

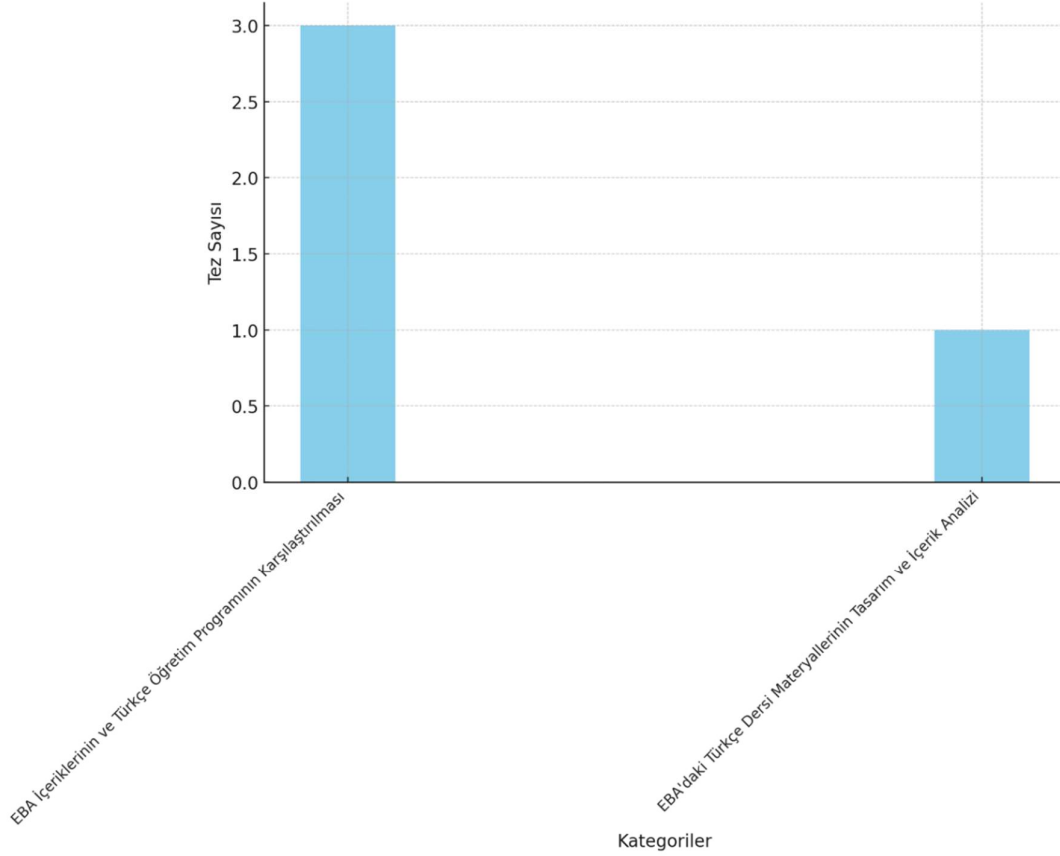
Türkçe Eğitiminde EBA ile İlgili Yayımlanan Çalışmaların Konularına Göre Dağılımı

Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan çalışmaların konularına göre dağılımına yönelik bulgular Şekil 15 ve Şekil 16'da yer almaktadır.

Şekil 15. Yayımlanan Makalelerin Konularına Göre Dağılımı

Şekil 15'te 2012-2024 yılları arasında Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan makalelerin konularına göre dağılımlarına yer verilmiştir. Bulgular incelendiğinde %43.75'lik kısmın Covid-19 dönemi uzaktan eğitim olduğu görülmüştür. Makalelerin yaklaşık %31.25'lik kısmı EBA içeriklerinin değerlendirilmesi, %12.5'lik kısmı ise EBA'nın Türkçe derslerindeki kullanımı ve etkileri ile öğretmen ve öğrenci tutumlarını konu aldığı tespit edilmiştir.

Şekil 16. Yayımlanan Tezlerin Konularına Göre Dağılımı

Şekil 16'da 2012-2024 yılları arasında Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan makalelerin konularına göre dağılımlarına yer verilmiştir. Bulgular incelendiğinde %75'lik oranla en çok çalışılan tez konusunun EBA içeriklerinin ve Türkçe dersi öğretim programının karşılaştırılması olduğu görülmüştür. %25'lik oranın ise EBA'daki Türkçe dersi materyallerinin tasarım ve içerik analizi ile ilgili olduğu görülmüştür.

Sonuç ve Tartışma

2012-2024 yılları arasındaki zaman diliminde Türkçe eğitiminde Eğitim Bilişim Ağı (EBA) ile ilişkili akademik çalışmaların bibliyometrik analizini hedefleyen bu araştırmada, alandaki araştırma eğilimleri detaylı bir şekilde ele alınmış ve aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

2012-2024 yılları arasındaki bibliyometrik incelememiz, Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan makalelerin dağılımında belirgin bir eğilimin olmadığını göstermektedir. Türkçe eğitiminde bibliyometrik analizlerin incelendiği çalışmalarda da yıllar bazında belirgin bir artış veya azalış olmadığı, yayınların belirli yıllarda yoğunlaştığı tespit edilmiştir (Karagöz ve Koç Ardıç, 2019; Karagöz ve Şeref, 2021; Batur, Özdil ve Özcan, 2022; Yıldırım Suna ve Benzer, 2023). 2012-2024 yılları arasında, Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili toplam 16 makale ve 4 tez yayımlanmıştır. Makalelerin dağılımına

bakıldığında, 2015, 2016 ve 2017 yıllarında yalnızca birer makale (her bir yıl için toplamın %6.25'i) yayımlanmışken, 2018 ve 2019 yıllarında bu sayı ikiye çıkmış (%12.5) ve en büyük artış 2020 yılında yaşanmıştır. 2020 yılında yayımlanan altı makale, toplam makale sayısının %37.5'ini oluşturmuştur. Bu dikkat çekici artış, COVID-19 pandemisinin eğitim sistemlerine etkisi ve EBA'nın bu süreçteki merkezi rolüyle ilişkilendirilebilir. Pandemi, dijital eğitim platformlarının kullanımını zorunlu kılmış ve bu durum, akademik araştırmalarda da yansıma bulmuştur. 2021 ve 2022 yıllarında makale sayısında bir azalma gözlemlenmesi, pandemi koşullarının normalleşmesiyle EBA üzerine yapılan araştırmalarda bir doyum noktasına ulaşıldığına işaret edebilir. Bu durum, araştırmacıların belirli bir süre yoğunlaştıkları konulardan sonra yeni araştırma temalarına yönelmeleri olarak yorumlanabilir. Yayınların bu dalgalanması, Türkçe eğitim alanında EBA kullanımı ve etkileri konusunda araştırmacıların ilgisinin pandemi gibi dışsal faktörlerden etkilendiğini ve bu ilginin zaman içinde değişkenlik gösterebileceğini göstermektedir. Tez yayınlarına bakıldığında ise, 2012-2024 yılları arasında toplam dört tez yazılmıştır. 2018 yılında iki tez (%50) tamamlanmış, 2022 ve 2023 yıllarında ise her yıl birer tez (%25) yazılmıştır. Tezlerin sayısındaki bu dağılım, akademik çevrelerde EBA konusuna olan ilginin zaman içinde değişkenlik gösterdiğini göstermektedir. Özellikle, 2020 yılında makalelerde yaşanan artışın aksine, tez sayısında benzer bir artış gözlemlenmemiştir, bu da araştırmacıların bu dönemde kısa vadeli yayınları (makaleleri) tercih ettiğine işaret ediyor olabilir.

2012-2024 yılları arasında Türkçe eğitim alanında Eğitim Bilişim Ağı (EBA) ile ilgili yayımlanan makalelerin türlerine bakıldığında, toplam 16 makaleden 15'inin (%93.75) araştırma makalesi olduğu görülmektedir. Yıldırım Suna ve Benzer (2023) Türkçe eğitiminde üst düzey düşünme becerileri ile ilgili çalışmaların analizinde de benzer sonuçlara ulaşmışlardır. Bu oran, Türkçe eğitim ve EBA konusunda yapılan akademik çalışmaların büyük kısmının, orijinal araştırmalar ve bu alanda yeni bilgilerin keşfedilmesine yönelik olduğunu göstermektedir. Diğer yandan, sadece 1 makale (%6.25) inceleme makalesi türünde olup, bu da akademik çevrelerde EBA ile ilgili mevcut literatürün ve çalışmaların derlenmesi ve analizi yoluyla değerlendirildiğini işaret etmektedir. Bu dağılım, EBA'nın Türkçe eğitim alanında yenilikçi ve dinamik bir araştırma konusu olarak ele alındığını ve bu alanda sürekli yeni bilgilerin ortaya çıktığını işaret etmektedir. EBA'nın akademik araştırmalarda bu denli önemli bir yere sahip olması, teknolojinin eğitim alanındaki etkisinin ve öneminin arttığını da göstermektedir.

Bu dönemde tamamlanan tez çalışmalarının tamamı yüksek lisans düzeyinde gerçekleşmiştir; herhangi bir doktora düzeyinde tez çalışmasına rastlanmamaktadır. Türkçe eğitimiyle ilgili farklı konulardaki analiz çalışmaları incelendiğinde de benzer sonuçlar elde edilmiştir. Yüksek lisans çalışmalarının doktora çalışmalarına oranla daha fazla sayıda olduğu görülmüştür (Batur ve Özcan, 2020; Aydeniz ve Haydaroğlu, 2021, Ustabulut, 2021; Göçer ve Kurt, 2022; Yıldırım Suna ve Benzer, 2023). Bu, akademik araştırmaların, EBA ile ilgili olarak yüksek lisans düzeyinde yoğunlaştığını göstermektedir. Bu yoğunlaşma, belki de EBA'nın nispeten yeni ve gelişmekte olan bir araştırma alanı olmasıyla ilişkilendirilebilir. Doktora düzeyinde bir çalışmanın olmaması, konunun henüz bu seviyede derinlemesine incelenmeye başlanmadığını veya doktora öğrencilerinin farklı konuları tercih ettiklerini düşündürülebilir. Ayrıca, yüksek lisans tezlerinin pratik uygulamalar ve hızlı sonuçlara yönelik olabileceği, doktora çalışmalarının ise daha teorik ve kapsamlı olması gerektiği göz önünde bulundurulduğunda, EBA'nın pratik uygulamalarla ilgili araştırmalara daha uygun bir alan olabileceği sonucuna varılabilir.

2012-2024 yılları arasında Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan toplam 16 makalenin, çeşitli akademik dergilere göre dağılımı gösterilmektedir. Özellikle, Millî Eğitim Dergisi, RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, International Journal of Language Academy ve Tarih Okulu Dergisi bu alandaki çalışmaların yayımlandığı ana platformlar olarak öne çıkmaktadır. Her biri bu dergilerde 2

makale ile temsil edilmiş ve toplam makale sayısının %12.5'ini oluşturmuştur. Diğer dergilerde ise sadece 1'er makale yayımlanmıştır, bu da her bir derginin toplam makale sayısının %6.25'ini temsil etmektedir. Bu dağılım, Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili araştırmaların geniş bir yelpazede yayımlandığını ve çeşitli akademik platformlarda ilgi gördüğünü göstermektedir. Ayrıca, bazı dergilerin bu konuda diğerlerinden daha fazla çalışma yayımladığını, bu da bu dergilerin Türkçe eğitim ve EBA konularında öne çıkan yayın organları olduğunu göstermektedir. Bu durum, bu dergilerin Türkçe eğitiminde EBA konusunda uzmanlaştığını veya bu konuya özel bir ilgi gösterdiğini düşündürülebilir.

2012-2024 yılları arasında Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan tezlerin üniversitelere göre dağılımına bakıldığı zaman bu dönemde toplamda dört tez çalışması yapılmış ve bu tezler Fırat Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Düzce Üniversitesi ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi gibi farklı üniversitelerde tamamlanmıştır. Her bir üniversite bu dört tezin %25'ini temsil etmektedir. Bu dağılım, Türkçe eğitim alanında EBA konusunun çeşitli üniversitelerde eşit bir ilgi gördüğünü göstermektedir. Bu tablo, Türkiye'deki farklı üniversitelerin Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili araştırmalara eşit derecede katkıda bulunduğunu gösterir. Her bir üniversitenin bu alanda birer tez çalışması yapması, bu konunun ülke genelinde farklı akademik çevreler tarafından önemsendiğini ve araştırıldığını göstermektedir. Aynı zamanda, bu tezlerin çeşitli üniversitelerde yapılması, Türkçe eğitim ve EBA konusunda ulusal çapta bir çeşitlilik ve ilginin olduğunu işaret etmektedir. Bu durum, Türkiye'deki akademik çevrelerde bu konunun önemini ve bu alandaki araştırmaların coğrafi dağılımını vurgulamaktadır.

2012-2024 yılları arasında Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan çalışmaların araştırma yöntemlerine göre dağılımına bakıldığı zaman nitel araştırma yöntemlerini kullanan makalelerin %75 oranı (12 makale) ile en büyük paya sahip olduğu görülmektedir. Türkçe eğitimi ile ilgili çalışmaları bibliyometrik olarak analiz eden araştırmalarda, kullanılan yöntemler incelendiğinde, elde edilen sonuçların benzer olduğu gözlemlenmiştir (Gökçen ve Arslan, 2019; Göçer ve Kurt, 2022; Yıldırım Suna ve Benzer, 2023). Bu; araştırmacıların EBA'nın eğitimdeki etkilerini, kullanıcı deneyimlerini ve uygulama senaryolarını derinlemesine incelemeye yönelik bir yaklaşım benimsediklerini gösterir. Nitel araştırmalar, genellikle detaylı gözlem, mülakat ve vaka çalışmaları gibi yöntemlerle gerçekleştirilir ve bu, EBA'nın kullanımı ve etkilerinin daha kapsamlı bir anlayışını sağlar. Öte yandan, karma yöntem kullanılarak hazırlanan makalelerin oranı %18.75 (3 makale) olarak belirlenmiştir. Karma yöntem, hem nitel hem de nicel verilerin analizini içerir ve bu dağılım, bazı araştırmacıların EBA'nın etkilerini hem nicel hem de nitel verilerle değerlendirmeye çalıştığını gösterir. Nicel araştırma yöntemiyle yazılmış olan tek makale ise toplamın %6.25'ini oluşturmakta ve nicel veri analizlerinin bu alanda daha az yaygın olduğunu göstermektedir. Nicel araştırmalar genellikle istatistiksel analizler ve geniş ölçekte anket çalışmalarını içerir ve bu dağınlık, EBA'nın etkilerinin bu tür yöntemlerle daha az incelendiğini ortaya koyar. Bu analiz, Eğitim Bilişim Ağı ile ilgili Türkçe eğitim alanında yapılan araştırmaların ağırlıklı olarak nitel yöntemlerle yürütüldüğünü ve nicel veya karma yöntemlere göre daha baskın olduğunu göstermektedir. Bu durum, araştırmacıların EBA'nın eğitimsel etkilerini daha derinlemesine anlamaya ve yorumlamaya odaklandıklarını işaret etmektedir.

2012-2024 yılları arasında Türkçe eğitim alanında Eğitim Bilişim Ağı (EBA) ile ilgili yapılan tez çalışmalarının araştırma yöntemlerine göre dağılımına bakıldığı zaman toplam 4 tezdten tümünün yani %100'ünün nitel araştırma yöntemleri kullanarak yazıldığı görülmektedir. Bu, EBA ile ilgili Türkçe eğitim tezlerinde nitel metodolojinin baskın olduğunu gösterir. Nitel araştırmalar, genellikle derinlemesine veri analizi, gözlem, mülakat ve vaka incelemesi gibi yöntemlerle gerçekleştirilir ve bu, araştırmacıların EBA'nın kullanıcı deneyimleri, etkileşimleri ve uygulamalı senaryoları üzerine yoğunlaştığını işaret eder. Diğer yandan, karma ve nicel araştırma yöntemleri kullanılarak yazılan

tezlerin olmaması (%0), bu yöntemlerin EBA ile ilgili Türkçe eğitim tezlerinde henüz yaygın olarak tercih edilmediğini gösterir. Karma yöntem, hem nitel hem de nicel verilerin birleştirilmesini içerirken, nicel yöntemler istatistiksel analizler ve sayısal veri değerlendirmeleri üzerine kuruludur. Bu durum, araştırmacıların EBA'nın eğitimsel etkilerini, kullanıcı davranışlarını ve deneyimlerini daha çok betimsel ve derinlemesine analiz yoluyla değerlendirdiklerini ortaya koymaktadır. Özetle, bu grafik, Türkçe eğitim alanında EBA ile ilgili tez çalışmalarında nitel yöntemlerin tamamen hakim olduğunu ve karma ile nicel yöntemlerin bu alanda henüz geniş çapta kullanılmadığını göstermektedir. Bu, araştırmacıların EBA'nın eğitimsel ortamlarda nasıl etkili olduğunu, kullanıcıların bu platformla nasıl etkileşime girdiğini ve EBA'nın eğitimdeki rolünü daha derinlemesine anlama ve yorumlama eğiliminde olduklarını gösterir.

Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan makalelerin araştırma modeline göre dağılımı incelendiğinde makalelerin büyük bir bölümünde (%37) nitel araştırma modellerinin, özellikle durum çalışması yönteminin kullanıldığını görülmektedir. Bu durum, araştırmacıların karmaşık ve derinlemesine bilgi gerektiren konuları ele alırken nitel yöntemleri tercih ettiğini göstermektedir. Durum çalışmaları, özgün bağlamlarda bireylerin veya grupların deneyimlerini derinlemesine incelemek için idealdir. Bu yöntem, EBA gibi eğitim teknolojileri kullanımı üzerine yapılan çalışmalarda kullanıcı deneyimlerini ve öğretim süreçlerini ayrıntılı olarak analiz etmek için güçlü bir araçtır. Nitel araştırma modelleri altında doküman incelemesi (%21) ve tarama yönteminin (%16) kullanımı, araştırmacıların mevcut literatürü ve uygulamaları analiz ederek kapsamlı bir bakış açısı elde etmeye çalıştığını göstermektedir. Doküman incelemeleri, EBA ile ilgili mevcut öğretim materyallerini, politikaları ve uygulamaları analiz ederek bu alandaki eksiklikleri ve güçlü yönleri belirlemek için önemli bir yöntemdir. Tarama yöntemi ise, geniş bir veri kümesini inceleyerek genel eğilimler ve modeller hakkında bilgi sağlar. Nicel araştırmaların tarama yöntemi ile yapılanlarının (%21) ve deneysel modellerinin (%5) toplamın önemli bir kısmını oluşturduğu görülmektedir. Nicel yöntemlerin tercih edilmesi, araştırmacıların EBA'nın etkisini ölçülebilir verilerle desteklemeye çalıştığını göstermektedir. Tarama çalışmaları, geniş bir örneklem üzerinde EBA'nın kullanımını ve etkilerini genel hatlarıyla anlamak için kullanılırken, deneysel modeller belirli müdahalelerin veya eğitim tekniklerinin etkinliğini test etmek için kullanılır. Karma yöntem kullanılan 3 makale, araştırma sorularını daha kapsamlı ve bütüncül bir şekilde ele almak için birden fazla yöntemin entegre edilmesinin önemini vurgulamaktadır. Bu makalelerde hem nitel hem de nicel yöntemlerin bir arada kullanılması, EBA'nın Türkçe eğitimindeki rolünü hem derinlemesine hem de geniş bir perspektiften inceleme fırsatı sunmaktadır. Örneğin, bir makalede nicel bölüm tarama çalışmasına, nitel bölüm ise durum çalışmasına göre gerçekleştirilmiştir. Bu tür yaklaşımlar, EBA'nın eğitim üzerindeki etkilerini hem sayıların hem de anlatıların dilinde ifade etme olanağı sağlar.

Bulgular, Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan tezlerde en yaygın olarak kullanılan araştırma modelinin %50 oranla doküman incelemesi olduğunu göstermektedir. Doküman incelemesi, mevcut belgeler, politikalar, öğretim materyalleri ve diğer yazılı kaynaklar üzerinden yapılan analizlerdir. Bu yöntemin tercih edilmesi, tez yazımında literatürün ve mevcut belgelerin kapsamlı bir şekilde incelenerek mevcut durumun anlaşılması ve değerlendirilmesi açısından önemlidir. Bu yöntem, öğrencilerin EBA ile ilgili mevcut bilgiyi derinlemesine analiz etmelerini ve bu bilgilere dayanarak çıkarımlar yapmalarını sağlar. Tezlerde %25 oranında tarama ve temel nitel araştırma modellerinin kullanıldığı görülmektedir. Tarama yöntemi, geniş bir veri kümesini analiz ederek genel eğilimler ve modeller hakkında bilgi sağlar. Bu yöntem, EBA'nın Türkçe eğitimindeki genel durumunu ve yaygın uygulamaları anlamak için kullanılır. Temel nitel araştırma modeli ise, daha derinlemesine ve detaylı bilgi elde etmek için belirli bir konuyu ayrıntılı olarak inceleyen bir yöntemdir. Bu yöntem, öğrencilerin

EBA'nın belirli yönlerini ayrıntılı bir şekilde analiz etmelerini ve bu konularda derinlemesine bilgi edinmelerini sağlar.

Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan makalelerin araştırma nesnesi ve örneklem gruplarına göre dağılımına bakıldığı zaman en yaygın araştırma nesnesinin %43.75 oranıyla EBA Türkçe ders dokümanları olduğu, bunu %37.5 oranıyla Türkçe öğretmenlerinin takip ettiği ve en az kullanılan araştırma nesnesinin %18.75 oranıyla ortaokul öğrencileri olduğu görölmektedir. Bu durum, araştırmacıların EBA materyallerinin içeriği ve kullanımı üzerine yoğunlaştığını, öğretmenlerin teknoloji entegrasyonu ve deneyimlerine de büyük önem verdiklerini ortaya koymaktadır. Ancak, öğrenci perspektifinin yeterince ele alınmadığı görölmektedir. Gelecekte yapılacak araştırmalarda, ortaokul öğrencilerinin deneyimlerine ve görüşlerine daha fazla odaklanılması, EBA'nın eğitimdeki etkisinin daha kapsamlı bir şekilde anlaşılmasına katkı sağlayacaktır.

Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan tezlerin araştırma nesnesi ve örneklem gruplarına göre dağılımını incelendiğinde en yaygın araştırma nesnesinin %75 oranıyla EBA Türkçe ders dokümanları olduğu, diğer araştırma nesnesi/örneklem grubunun ise %25 oranıyla EBA Türkçe ders dokümanları ve ortaokul Türkçe ders kitapları olduğu görölmektedir. Bu durum, araştırmacıların büyük bir çoğunluğunun EBA ders dokümanlarının içeriği ve kullanımı üzerine odaklandığını ortaya koymaktadır. Ayrıca, EBA ders dokümanları ve ortaokul Türkçe ders kitaplarının birlikte incelendiği çalışmaların da önemli bir yere sahip olduğu görölmektedir. Bu bulgular, EBA materyallerinin eğitimdeki etkisinin anlaşılmasında büyük önem taşıdığını ve bu alandaki araştırmaların devam etmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan makalelerin veri toplama araçlarına göre dağılımına bakıldığında en yaygın veri toplama aracının %43.75 oranıyla doküman incelemesi olduğu görölmektedir. Bunu %25 oranıyla anket ve görüşme formu takip etmektedir. En az kullanılan veri toplama aracı ise %6.25 oranıyla testtir. Bu durum, araştırmacıların veri toplamada daha çok nitel araçları tercih ettiğini ve doküman incelemesi, anket ve görüşme formlarının ön planda olduğunu ortaya koymaktadır. Testlerin ise nispeten daha az tercih edilmesi, ölçme ve değerlendirme süreçlerinde sınırlı kullanıldığını göstermektedir. Bu bulgular, EBA'nın eğitimdeki etkisini anlamak için çeşitli veri toplama araçlarının kullanımının önemini vurgulamakta ve gelecekteki araştırmalarda daha dengeli bir araç kullanımı gerekliliğine işaret etmektedir.

Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan tezlerin veri toplama araçlarına göre dağılımını incelendiğinde incelenen 4 tezin tamamında (%100) veri toplama aracı olarak doküman incelemesinin kullanıldığı görölmektedir. Bu durum, araştırmacıların tezlerinde EBA ile ilgili mevcut belgeler, politikalar ve öğretim materyallerini derinlemesine analiz ederek bilgi elde etmeyi tercih ettiklerini ortaya koymaktadır. Doküman incelemesinin bu denli yaygın kullanımı, EBA'nın eğitimdeki rolünü ve etkisini anlamak için yazılı materyallerin önemli bir kaynak olduğunu vurgulamaktadır. Gelecekteki araştırmalarda, farklı veri toplama araçlarının da kullanılması, EBA'nın eğitim üzerindeki etkisini daha kapsamlı ve çeşitli açılardan değerlendirme fırsatı sunabilir.

2012-2024 yılları arasında Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan makalelerin konularına göre dağılımına bakıldığında makalelerin %43.75'inin Covid-19 dönemi uzaktan eğitim konusuna odaklandığı görölmektedir. Bu durum, pandemi sürecinde EBA'nın uzaktan eğitimdeki kritik rolüne ve bu dönemde karşılaşılan zorluklara yönelik yoğun bir ilginin olduğunu ortaya koymaktadır. Makalelerin %31.25'i ise EBA içeriklerinin değerlendirilmesi konusunu ele almış olup, EBA'nın sunduğu eğitim

materyallerinin kalite ve etkinliğinin değerlendirildiği çalışmaları içermektedir. Ayrıca, %12.5'lik bir kesim EBA'nın Türkçe derslerindeki kullanımı ve etkilerini, ğretmen ve ğrenci tutumlarını konu almaktadır. Bu bulgular, EBA'nın farklı yönleriyle ele alındığını ve özellikle uzaktan eğitim döneminde büyük bir öneme sahip olduğunu vurgulamaktadır. Gelecekteki araştırmalarda, EBA'nın farklı kullanım alanlarına ve etkilerine yönelik çalışmaların artırılması, bu platformun eğitimdeki rolünü daha iyi anlamaya katkı sağlayacaktır.

2012-2024 yılları arasında Türkçe eğitiminde EBA ile ilgili yayımlanan tezlerin konularına göre dağılımı incelendiğinde tezlerin %75'inin EBA içeriklerinin ve Türkçe dersi ğretim programının karşılaştırılması konusuna odaklanmaktadır. Bu durum, araştırmacıların EBA'nın sunduğu içeriklerin mevcut ğretim programıyla ne derece uyumlu olduğunu ve bu içeriklerin etkinliğini değerlendirme ihtiyacını vurgulamaktadır. Tezlerin %25'i ise EBA'daki Türkçe dersi materyallerinin tasarım ve içerik analizine yönelik olup, bu materyallerin eğitimdeki kullanımına dair detaylı incelemeler sunmaktadır. Bu bulgular, EBA'nın eğitim materyalleri ve ğretim programları üzerindeki etkisinin anlaşılmasında önemli bir rol oynadığını ve bu alandaki araştırmaların yoğunlaştığını göstermektedir. Gelecekte yapılacak araştırmalarda, EBA'nın farklı yönlerinin daha geniş kapsamlı bir şekilde ele alınması, bu platformun eğitimdeki yerinin ve katkılarının daha iyi anlaşılmasını sağlayacaktır.

Kaynakça

- Atasoy, A. (2022). Yazma öğretimi araştırmalarının görünümüne ilişkin bibliyometrik bir inceleme. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 11(3), 1150-1175.
- Atlı, H. (2023). *FATİH'ten EBA'ya kamuda eğitim teknolojilerinin evrimi ve geleceğe yönelik iyileştirme önerileri: Eğitimde etkileşimli e içerik kullanımının önemi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi.
- Aydeniz S. ve Haydaroğlu M. (2021). Dört temel dil becerisi alanında yapılan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 6(1), 200-216.
- Batur, Z. ve Özcan, H. Z. (2020). Eleştirel düşünme üzerine yazılan lisansüstü tezlerinin bibliyometrik analizi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 9(2), 834-854.
- Batur, Z., Özdil, Ş. ve Özcan, H. Z. (2022). Millî Eğitim dergisinde yayımlanan makalelerin Türkçe eğitimi açısından bibliyometrik analizi. *Millî Eğitim Dergisi*, 51(234), 1591-1612.
- Baz, F. Ç. (2017). FATİH Projesi üzerine bir içerik analizi çalışması. *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*, 7(2/1), 93-103.
- Bulut, S. (2023). Görme engellilere ve işitme engellilere ana dilde Türkçe eğitimi ve yabancı dil olarak Türkçe öğretimi üzerine yapılmış çalışmaların bibliyometrik analizi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(3), 1236-1247.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (Geliştirilmiş 19. baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Göçer, A. ve Kurt, A. (2022). Soru sorma üzerine hazırlanan lisansüstü tezlerinin bibliyometrik analizi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 10(13), 40-70.
- Gökçen, D. ve Arslan, M. (2019). Türkçe eğitimi araştırmalarına genel bir bakış: Bibliyometri çalışması. *Journal of Research in Turkic Languages*, 1(1), 39-56.
- Karagöz, B. ve Koç Ardıç, İ. (2019). Ana Dili Eğitimi dergisinde yayımlanan bibliyometrik analizi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(2), 419-35.
- Karagöz, B. ve Şeref, İ. (2019). Okuma alanındaki araştırmaların bibliyometrik özellikler açısından incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(3), 781-799.
- Karagöz, B. ve Şeref, İ. (2021). Türkçe eğitimi doktora tezlerine bütünsel bir yaklaşım (1995- 2020). *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, (46), 43-68.
- Keskinkılıç, M., ve Kuk, M. (2023). Eğitimde dijital dönüşüm ve EBA farkındalık düzeyinin belirlenmesi. *KOCATEPEİİBFD*, 25(1), 24-39.
- Öztürk, I. ve Özkaya, P. G. (2023). Dil becerilerinin geliştirilmesinde oyunlaştırmanın kullanımı: Bir bibliyometrik analiz çalışması. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi* 36 (Ekim), 93-120.
- Soyuçok, M. (2022). Dinleme becerisi üzerine hazırlanan lisansüstü tez çalışmalarının bibliyometrik analizi. *Uluslararası Eğitim Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 8(1), 66-80.
- Şeref, İ. ve Karagöz, B. (2019). Türkçe eğitimi akademik alanına ilişkin bir değerlendirme: Web of Science veri tabanına dayalı bibliyometrik inceleme. *Journal of Language Education and Research*, 5(2), 213-231.
- Umut Zan, B. (2012). *Türkiye'de bilim dallarında karşılaştırmalı bibliyometrik analiz çalışması* (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi.
- Ustabulut, M. Y. (2021). Türkçe öğretiminde yansıtıcı düşünme uygulamalarına ilişkin araştırmaların eğilimleri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 10(3), 1089-1104.
- Yıldırım Suna, Z. ve Benzer, A. (2023). Türkçe eğitiminde üst düzey düşünme becerileri ile ilgili çalışmaların bibliyometrik analizi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, 15, 281-305.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (8. tıpkı basım). Ankara:

Seçkin Yayıncılık.

EKLER

Ek 1. Araştırma Veri Seti

- Akkaya, N. ve Demir, T. (2021). EBA’da (Eğitim Bilişim Ağı) yer alan Türkçe dersi içeriklerinin Türkçe öğrenme alanlarıyla uyumunun istatistiki açıdan incelenmesi. *International Journal Of Languages' Education And Teaching*, 9(1), 180-197.
- Ateş, M.; Çerçi, A. ve Derman, S. (2015). Eğitim bilişim ağında yer alan Türkçe dersi videoları üzerine bir inceleme. *Sakarya University Journal of Education*, 5(3), 105-117.
- Aydın, E. (2020). Covid-19 Döneminde EBA ile yapılan uzaktan eğitim sürecinde canlı Türkçe derslerinin değerlendirilmesi. *Journal Of History School*, 14(50), 512-540.
- Aydın, E. (2020). Covid-19 döneminde EBA tv üzerinden yapılan Türkçe derslerinin değerlendirilmesi. *Millî Eğitim Dergisi*, 49(1), 877-894.
- Bayrak, Ö. ve İnce, V. (2019). Eğitim Bilişim Ağı (EBA)’nda yer alan Türkçe sorularının öğretim programına uygunluğu üzerine bir değerlendirme. *Tarih Okulu Dergisi*, 12(39) 766-785.
- Can, E. ve Topçuoğlu, F. (2018). Eğitim bilişim ağı kullanımının (EBA) ortaokul öğrencilerinin Türkçe dersine yönelik tutumlarına etkisi. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Eğitim Dergisi*, 3(1), 61-68.
- Dilekçi, A. (2021). Türkçe eğitimi açısından eğitim bilişim ağı (EBA). *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (25), 1-17.
- Gürdamar, T. N., Şehirli, A. Ş. ve Topçuoğlu Ünal, F. (2020). Uzaktan eğitim sürecinde kullanılan EBA’da yer alan Türkçe dersi okuma becerisi ile ilgili öğretmen görüşleri. *International Journal of Language Academy*, 8(4), 168-186.
- İnce, V. (2018). *Eğitim Bilişim Ağında (EBA) yer alan soruların Türkçe Öğretim Programıyla karşılaştırılması* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Fırat Üniversitesi.
- İskender, H. (2016). Eğitim Bilişim Ağı’nda Bulunan 7. Sınıf Türkçe Dersi Videolarının İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programıyla Uyumu. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (24), 1042-1068.
- Kolcu, S. ve Balcı, A. (2021). Salgın döneminde uzaktan Türkçe öğretimi: Öğretmen görüşleri kapsamında bir değerlendirme. *Uluslararası Karamanoğlu Mehmetbey Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 3(Özel sayı 1), 55-65.
- Köse, E. (2018). *Ortaokul Türkçe dersi öğrenci çalışma kitapları ve öğretmen kılavuz kitaplarının dil bilgisi konuları açısından EBA ve Türkçe öğretim programı ile eşgüdümlülüğü* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi.
- Maden, A. (2019). Eğitim Bilişim Ağı (EBA)’ndaki sözcük öğretimine yönelik içerikler üzerine bir araştırma. *Ekev Akademi Dergisi*, (79), 17-42.
- Maden, S. ve Önal, A. (2018). Elektronik bilişim ağı (EBA)’ndaki ortaokul Türkçe dersi içeriklerinin kullanımı üzerine bir araştırma. *Journal of Language Education and Research*, 4(2), 101-121.
- Maden, S. ve Önal, A. (2020). Eğitim Bilişim Ağı (EBA) içerik modülündeki Türkçe dersi ile ilgili dokümanlar. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 10(1), 25-50.
- Özgül, E., Ceran, D. ve Yıldız, D. (2020). Uzaktan eğitimle yapılan Türkçe dersinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Millî Eğitim Dergisi*, 49(1), 395-412.
- Tanrıkulu, F. (2017). EBA’nın Türkçe dersi öğrenme alanlarını karşılama yeterliliğine yönelik öğretmen görüşleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(3), 395-416.
- Uyguç Temel M. (2023). *Eğitim Bilişim Ağı’ndaki (EBA) Türkçe dersi videolarının çoklu ortam tasarım ilkelerine göre incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi.
- Yangil, M. K. ve Özdoğan, Ü. (2022). Uzaktan eğitim sürecinde Türkçe öğretmenlerinin EBA

platformunu kullanım durumları. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (28), 1-16.
Yıldız, A. (2022). *EBA okuyorum yazıyorum modülünde yer alan videoların Türkçe Dersi Öğretim Programı ile ilişkisinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Düzce Üniversitesi.